



คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต

Credit Information Protection Committee

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำและการใช้แบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิก

โดยที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูล จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำและการใช้แบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิก และเพื่อให้สมาชิกสามารถนำข้อมูลของลูกค้าของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตตามมาตรา ๒๐ เฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูลไปใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต รวมทั้งอนุญาตให้สมาชิกที่จัดทำแบบจำลองด้านเครดิตยินยอมให้สมาชิกอื่นตามที่กำหนดนำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกไปใช้ได้เฉพาะเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกอื่น โดยการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตต้องมีมาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และมีการควบคุมดูแลด้วยความโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินในระยะยาว และผู้บริโภคได้รับบริการสินเชื่อที่สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐/๑ วรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่กำกับและตรวจสอบการจัดทำและการใช้แบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิก ตลอดจนงานสิ่งที่เกี่ยวข้องแก่สมาชิกเพื่อปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ ๓ ข้อมูลที่สมาชิกได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตเพื่อนำไปใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน รวมถึงไม่เป็นข้อมูลที่เจ้าของข้อมูลไม่ประสงค์จะให้ความยินยอมนำมาใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตอีกต่อไป

ข้อ ๔ ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต สมาชิกจะต้องจัดให้มีนโยบายหลัก ระบบการบริหารงาน กระบวนการปฏิบัติงาน และระบบการควบคุมการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ซึ่งต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสมาชิก หรือคณะกรรมการอื่นหรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของสมาชิก

ข้อ ๕ ระบบการบริหารงานตามข้อ ๔ ต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่และกลไกการถ่วงดุลอำนาจหน้าที่ และอย่างน้อยต้องมีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบที่มีหน้าที่จัดทำแบบจำลองด้านเครดิต ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสถิติและคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อหรือออกบัตรเครดิต

(๒) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบที่มีหน้าที่ทดสอบความน่าเชื่อถือและติดตามประสิทธิภาพของแบบจำลองด้านเครดิต ซึ่งต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่กำหนดตาม (๑) และต้องมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต ทั้งนี้ กรณีที่สมาชิกไม่สามารถจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบตาม (๒) ให้สามารถใช้บุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติที่กำหนดตาม (๑)

(๓) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต ต้องมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๖ สมาชิกต้องจัดให้มีเอกสารในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต ควรแสดงให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ และวิธีการในการกำหนดสมมติฐาน การเลือกใช้ทฤษฎี การออกแบบ และการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต ตลอดจนการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิตได้อย่างเหมาะสม

ข้อ ๗ กระบวนการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตจะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการและมาตรฐานสากล อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กระบวนการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตดังต่อไปนี้ โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

(ก) การวิเคราะห์และคัดเลือกข้อมูล และการปรับแต่งข้อมูล

(ข) การจัดแบ่งแยกข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต และข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิต

(ค) การวิเคราะห์และคัดเลือกปัจจัยเสี่ยง

(ง) การคัดเลือกแบบจำลองด้านเครดิต

(จ) การคำนวณผลลัพธ์ได้จากแบบจำลองด้านเครดิต

(ฉ) การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิต โดยต้องแสดงข้อจำกัดที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของแบบจำลองด้านเครดิตด้วย

(๒) กระบวนการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิต โดยระบุผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การกำหนดเงื่อนไข วิธีการ และความถี่ในการทดสอบความน่าเชื่อถือ

(ข) การจัดให้มีการทดสอบความน่าเชื่อถือเป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และติดตามประสิทธิภาพของแบบจำลองด้านเครดิตเป็นประจำตามนโยบายของสมาชิก

(ค) การทดสอบที่ครอบคลุมถึงการทดสอบความสามารถในการแบ่งแยกการจัดเรียงลำดับ การกระจายตัวและความเสถียร ทั้งในระดับภาพรวมและกลุ่มข้อมูลย่อย

(ง) การแก้ไขปรับปรุงการทดสอบความน่าเชื่อถือ ในกรณีที่ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือไม่ผ่านเงื่อนไขตามที่สมาชิกกำหนด ต้องมีการดำเนินการโดยเร็ว พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์และแสดงสาเหตุสำคัญที่ไม่ผ่านการทดสอบความน่าเชื่อถือด้วย

(๓) กระบวนการบริหารจัดการ การเข้าถึง และการจัดเก็บข้อมูล

(๔) กระบวนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูล และการเตรียมข้อมูลให้พร้อมใช้งาน

ในกรณีที่กระบวนการตาม (๑) และ/หรือ (๒) มีความจำเป็นต้องใช้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบ สมาชิกต้องแสดงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษร

ให้รายงานผลการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต และผลการทดสอบความน่าเชื่อถือตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต่อคณะกรรมการของสมาชิก หรือคณะกรรมการอื่นหรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของสมาชิกทราบเป็นประจำ และให้สมาชิกจัดเก็บรายงานดังกล่าวไว้ตามนโยบายของสมาชิก

ข้อ ๘ สมาชิกต้องจัดให้มีนโยบาย วิธีการ และกระบวนการในการควบคุมและตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต และการใช้แบบจำลองด้านเครดิต ให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้การตรวจสอบและเก็บรักษารายงานผลการตรวจสอบเป็นไปตามนโยบายของสมาชิก

ข้อ ๙ ให้สมาชิกจัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับกระบวนการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกและกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามข้อ ๗ และข้อ ๘ โดยมีรายละเอียดที่ชัดเจนทันสมัยและเพียงพอ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ได้

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่สมาชิกมอบหมายให้บุคคลภายนอกดำเนินการแทน ในเรื่องการจัดทำและการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิต สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูลเสมือนเป็นผู้ดำเนินการเอง และต้องควบคุมให้บุคคลภายนอกนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้โดยเคร่งครัด ตลอดจนต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกบุคคลภายนอกอย่างชัดเจน โดยบุคคลภายนอกต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทน และไม่มีเหตุเสื่อมเสียเกี่ยวกับสถานะทางการเงิน

(๒) จัดทำสัญญาและข้อตกลงในการให้บริการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยสัญญาและข้อตกลงจะต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับขอบเขตการให้บริการ ความรับผิดชอบ เงื่อนไขการให้บริการ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยข้อมูล ระยะเวลาการให้บริการ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขการยกเลิก เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือต่ออายุสัญญา ข้อห้ามตาม (๔) รวมถึงสิทธิของสมาชิกในการเข้าตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการภายนอกเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้

(๓) จัดให้มีกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการต่อสัญญาจ้างทุกคราว หรือเมื่อสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลง

(๔) กำหนดข้อห้ามไม่ให้บุคคลภายนอกนำข้อมูลใดที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลองด้านเครดิตไปใช้งาน เปิดเผย หรือดำเนินการอื่นใดที่นอกเหนือไปจากข้อกำหนดตามสัญญาที่ทำกับสมาชิก

(๕) กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งจัดทำหรือทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองด้านเครดิต เปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล วิธีการ หลักสถิติ ข้อจำกัด ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำและทดสอบความน่าเชื่อถือ ต่อสมาชิกอย่างครบถ้วน และมีรายละเอียดเพียงพอที่สมาชิกจะใช้อ้างอิงได้ในภายหลัง

(๖) กำหนดให้บุคคลภายนอกจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ เก็บไว้ที่สมาชิกหนึ่งชุด และจัดให้มีการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้แก่ผู้บริหารและพนักงานของสมาชิกเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการ ลักษณะงาน กระบวนการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

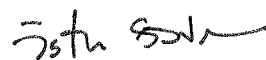
การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสมาชิก หรือคณะกรรมการอื่นหรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของสมาชิก

ข้อ ๑๑ สมาชิกอาจยินยอมให้สมาชิกอื่นนำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกไปใช้ได้ ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกอื่นที่จะนำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกไปใช้ได้จะต้องเป็นสมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิต และได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้เป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเดียวกันกับสมาชิก โดยจัดอยู่ในประเภท Full Consolidation ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่มที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) สมาชิกอื่นต้องนำแบบจำลองด้านเครดิตไปใช้ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของตนเท่านั้น รวมถึงการเก็บรักษาข้อมูล และรับผิดชอบเช่นเดียวกับสมาชิก

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐



(นายวิโรฒ สันติประภพ)

ประธานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต